

ועדה למי תקנה 25 לתקנות בריאות העם (עוסקים בסייעוד בבתי חולים), התשמ"ט-1988
ותקנות 15 ו-16 לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981

בי תמוז, תשע"ג
10 יוני, 2013

בענין:

עו"ד שרה שר-לב התובעת הראשית, יחידת הדין המשמעתי, לשכת היועצת המשפטית, משרד
הבריאות, ירושלים
חקובלת

- נגד -

נפאע נידאל אח מוסמך ת.ז. [REDACTED] מס' רישום [REDACTED] באמצעות עו"ד נפאע דאוד

הנקבל

דין וחשבון לעניין אמצעי משמעת

למי תקנה 16 לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981

1. ביום 7.1.2013 חמליצה ועדה זו למנכ"ל משרד הבריאות, ברוב דעות, "לקבוע כי הנקבל לא התנהגות בלתי הולמת את מקצוע הסיעוד כאמור בקובלנה", בעוד שיו"ר התנח, שהיתה בדעת מיעוט אמרה כי "איני יכולה לומר כי שוכנעתי מעבר לכל ספק סביר שהנקבל לא פגע בדייר כאמור בקובלנה" ו"אני ממליצה, איפוא, למנהל הכללי של משרד הבריאות לקבוע כי הנקבל התנהגות בלתי הולמת את מקצוע הסיעוד כאמור בקובלנה".

ביום 21.2.2013 נתן מנכ"ל משרד הבריאות את החלטתו כחאי לשנא: "כל הנסיבות שתוארו לעיל, הראיות והעדויות מובילות אותי למסקנה אחת כי חוכח מעבר לספק סביר, תוך חוטאמת כמות הראיות הנדרשות לנסיבות האירוע שהנקבל חכה את הדייר וגרם לו תבלח בלחיו השמאלית, ובכך התנהג בדרך שאינה הולמת את מקצוע הסיעוד".

הועדה התכנסה, איפוא, ביום 16.5.2013 ושמעה את טיעוני ב"כ הצדדים לעניין אמצעי המשמעת המתאים לדעתה במקרה זה.

2. עו"ד שני ארזי, ב"כ חקובל, הודיעה כבר בראשית דבריה כי בגין התנהגותו הבלתי הולמת של הנקבל בכך שסטר לדייר בבית אבות, מבקש חקובל כי נמליץ על התליית רשיונו של הנקבל לתקופה של שנתיים.
לטענת עו"ד ארזי לא מדובר בסעות בשיקול דעת, אלא בתקיפה של חסר ישע, ויש להעביר מסר

לעוסקים בסיעוד בפרט ולעוסקים בתחום הרפואה בכלל, כאשר לאור ע"א 10975/04 ליביו לאור נגד שר הבריאות השיקולים האישיים הם משניים בחליך משמעותי ויש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני האינטרס האישי. בבקשתה התסמכה ע"יד ארזי על תקדימים, הראשון בהם עניין אירנה חיימוב שרשיונה נשלל לצמיתות בשל פגיעה פיזית ונפשית בחולה ואף שהתנדדה המליצה על התליית רשיונה לעשר שנים, השני- מקרהו של העד כבהא בדיאן ודע שרשיונה הותלה לשלשה חדשים והשלישי- עניין עבד בן גמזאוי שרשיונה הותלה לעשרה ימים.

ע"יד נפאע דאוד, בייכ הנקבל ביקש לחבירה את ההבדל בין חליך פלילי לחליך משמעותי, שבעוד הראשון עניינו ענישה, חשני צופה פני העתיד ומטרתו מניעה, והשיקולים של החליכים שונים. מדבר באה בעל ותק של עשר שנים, המעידה בה מזוהר חד פעמית, שימש באה בבתי אבות שונים ומעולם לא היתה נגדו כל תלונה, ולחיפך, אף עדת התביעה מילנה שיבחה את התנהגותו ודרך עבודתו. ע"יד נפאע ביקש לציין כי הנקבל הכחיש את ביצוע העבירה לאורך כל הדרך, וחיה עיקבי בעמדתו.

אשר לתקדימים שהובאו מטעם הקובל, נען ע"יד נפאע כי במקרה של חיימוב מזוהר בהרשעה פלילית בעוד שעניינו של הנקבל נסגר במשטרה, בעניין כבהא ודע האירוע לא ברור אך ניתן לתבין שמדובר בתקיפה פיזית, ומכל מקום מדובר בהתליה לשלושה חדשים, ובעניין גמזאוי מדובר בסתירה, תקיפה פיזית, והתליית הרישיון היא לעשרה ימים.

בייכ הנקבל חפצה אותנו להתנהגות המתלונן (שלא הגיש תלונה), הנפעה, כפי שעלתה מהעדויות, כולל עדי הקובל, לתלוות דומות שלו כנגד אנשי הסגל, שלא נקט בגין כל חליך. לדבריו ניתן לתת אמון בנקבל כאח מקצועי אמין ומסור, חן כלפי הגופים בהם הוא משרת וכן כלפי החולים בהם הוא מטפל. תיקו נקי, עבר זמן רב מאז האירוע, הוא נשוי טרי עם תינוק בן שמונה חדשים, בתחילת דרכו, וביקש שלאור מכלול הנסיבות, נמליץ על התליית רישונו לתקופה מעורית, סימלית. בתום הדיון ביקש הנקבל להגיש המלצה ממקום עבודתו חנוכחי. עקב בעיה בפסק הדין כי החמלצה תועבר בימים הקרובים, אולם עד למעורר כתיבת מסמך זה לא התקבלה החמלצה, למרות תזכורות לבא כוחו של הנקבל.

3. אין מחלוקת כי בסטרו לחולה שבטיפולו כפי שקבע מנכ"ל משרד הבריאות, הנקבל גילה התנהגות שאינה חולמת את מקצוע הסיעוד. אין ספק, כי פוגעת בתודמיתו ובכבודו של המקצוע ובאמון הציבור בעובדי סיעוד, וזאת אף שלא נמצא מקום להגיש בגין מעשיו כתב אישום פלילי.

לכך חתיחת בית המשפט העליון בע"א 10979/04 ליביו לאור נ. שר הבריאות (פ"ד נט) (357) בדברי השופטת פרקציה בעמ' 364:

"השמירה על טוהר המידות בתחום עיסוק זה איננה מסתכמת בדאגה לתקינות פעולתה של המערכת הרפואית ביחסה לרשויות הציבוריות האחרות, ובשמירה על אמון הציבור בה. ניקיון כפיו של העוסק ברפואה וטוהר פעולתה של המערכת הם תנאי הכרחי גם לקיומה של רמה רפואית מקצועית ראויה המקרינה במישרין על שלום האדם ועל חיי אדם".

לפיכך, השיקול המרכזי כפי שקבע בית המשפט, כפי שיובא להלן, הוא האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים, ומפני אינטרס זה נסוגות הנסיבות האישיות של הרופא, כדברי השופטת חיות בעמ' 362:

"השיקול המרכזי בחליכים המשמעותיים שבנידון הינו השיקול של תגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים.... לפיכך נפסק כי בחליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל תגורם המחליט לשוות לגד ענינו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הטוענים לעברין המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל....."

וראו גם דבריו של הנשיא ברק בע"א 50/91 אדגר סבין נ. שר הבריאות (פ"ד מז) (1) עמ' 27: "אין לתחום את השיקולים החלונטיים בקביעת העונש המשמעותי.. יש לנקוט לעניין זה אמת מידה גמישה, אשר תאפשר להביא בחשבון, בכל מקרה ומקרה, גם את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של רופא, אך גם ערכים, צרכים ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה

ענישה המשמעתית-מקצועית לחגן. בין אילו ניתן למנות את האינטרס בהתרעה כללית... את הצורך בשמירה על כבוד המקצוע... ואת אמון הציבור במקצוע..."
האמור לעיל מתייחס אמנם לרופאים, אך מקובל כי הדברים חלים בהתאמה גם לגבי מקצועות רפואיים אחרים.

מעשהו נשוא הקובלנה של הנקבל של חמור. עם כל ההבנה לקשיים בעבודתו של הנקבל מול חולה דמנטי ולא שקט, המסכן את עצמו בקופצו פעמים רבות מעל המיטה ומסכן את עצמו, ומפריע לעבודת הצוות מצומצם במשמרת לילה, תגובה אלימה כלפי חולה, היא התנהגות הסוטה באופן ברור מזו המצופה מעובד סיעוד המטפל באנשים חסרי ישע.

מעבר לפגיעה בחולה הספציפי, יש בהתנהגות כזו כדי לפגוע באמון הציבור במקצוע הסיעוד, ויש לשרשה, גם כדי לחרתה אחרים מחתנהגות אלימה.

יחד עם זאת, נראה לנו כי בקשת ב"כ הקובל שנמליץ על התליית רישיונו של הנקבל לשנתיים חמורה מדי בנסיבות העניין וחורגת אף מן התקדימים שהובאו על ידה. עניינה של אירנה חיימוב שנדון בבית המשפט המחוזי, אשר חרשיעה בעבירות חמורות של התעללות בחסר ישע ובמרמה וחרפת אמונים, וחטיל עלה עומש של מאסר ממושך בפתל, מאסר על תנאי וקבע שיש במעשיה קלון, חמור פי כמה וכמה מן המקרה הנדון בפנינו, וקשה להשליך ממנו על עניינו, כפי שעולה מהחלטות הועדה בעניינה, ודברים שצוטטו מתוך פסק דינו של בית המשפט המחוזי. שני המקרים האחרים בהם חיתה פגיעה פיזית של אה במטופל (אחד מהם אח מעשל) דומים יותר לעניינו, ובשניהם הושתה התליה לתקופה נמוכה בהרבה.

לאחר ששקלנו את נסיבות העניין ואת נסיבותיו האישיות של הנקבל, אנו ממליצים בפניך לחתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של עשרה חדשים.

י"ר וקסלר

רוזי גרינשפן
נציגת הסתדרות האחים
והאחיות

ויקי וקסלר
יו"ר

עירית אלטשולר, ע"ד
נציגת
חיתץ המשפטי לממשלה